

[Statsministeren.]

forsøgt på at forklare, hvad der lå i vore tanker, og prøvet på som over for ethvert andet parti at få en fornemmelse af, om der var respons, om der altså var mulighed for dér at finde forståelse for synspunkterne og komme videre med dem. Jeg har haft en fornemmelse af, at det var en forstandig og rimelig samtale, vi havde, men jeg vil bare for en ordens skyld sige, at der ligger ikke nogen afvisning hverken af det ene eller det andet parti i den fremgangsmåde, vi har fulgt.

Dette forslag er kommet til verden som led i et forlig — det er ikke skjult for nogen — og der er nogen, der har kaldt det for historisk; det kunne måske give anledning til et par korte politiske bemærkninger.

Regeringen og regeringspartiet har ført særlig grundige forhandlinger med det største parti, med socialdemokratiet. Jeg vil gerne give udtryk for min glæde over, at vi er nået frem til et resultat. Vi er enedes om et forlig, og dette forlig skal forstås som et udgangspunkt for og et grundlag for at samle det fornødne flertal om den nødvendige politik her i folketinget. Hvis vi skal undgå en broget og uoverskuelig situation, sådan som de politiske forhold nu engang er, eller en fastlåsnings af samarbejds mønstret her i folketinget, er det nødvendigt, at partierne herinde går ind i et ansvarligt samarbejde. Det kan ikke ske, hvis alle partier graver sig ned i fastlåsedede standpunkter, i doktrinære opfattelser. Der er, så vidt jeg kunne høre på ordførertalerne, stadig nogle stykker, der er gravet ned, og som bare slynger skældsord efter dem, der forsøger at gøre arbejdet på marken.

Det kan ikke ske, siger jeg, hvis vi graver os ned, det kan kun ske, hvis vi går ind i et samarbejde. Man må da se med åbne øjne — og det er jeg overbevist om at socialdemokratiet gør, og det gør venstre, det gør også andre partier, der her har haft ordet — at tager man et samarbejde op, betyder det netop, at man ikke ensidigt og konsekvent kun forfølger sine egne synspunkter, for et forlig består nu engang i, at der er flere om det, og at man bøjer sig mod hinanden.

Jeg tror og håber, at det indgåede forlig imellem socialdemokratiet og regeringen er den første begyndelse til et arbejdende, besindigt folketing. Hvis det går sådan, hvis den tro og det håb går i opfyldelse, er der virke-

lig sket noget politisk afgørende i disse dage, og derfor er det måske ikke ubegrundet, at flere af ordførerne har brugt udtryk som en historisk dag.

Jeg lagde mærke til, at hr. Gert Petersen og også den kommunistiske ordfører kaldte det for en tragisk dag. På den baggrund kunne man måske gå næsten videre end til en historisk dag og sige, at dette er vist en lykkelig dag for landet.

I forlængelse af dette vil jeg så blot sige til hr. Dahlgaard og til hr. Schlüter og til flere ordførere, som strejfede problemet, at der altså i forliget ikke ligger et ønske om at udelukke noget andet parti, men tværtimod et ønske om at skabe det nødvendige udgangspunkt for en nødvendig forhandling, derefter nødvendige beslutninger og et nødvendigt flertal. For det er nu engang situationen i dette folketing, at to partier er ikke et flertal, og så er det lige meget, hvilke to partier man vil nævne.

Derfor skal der et samarbejde til, og derfor skulle denne forligsaftale gerne være et udgangspunkt for et sådant samarbejde. En forligsaftale betyder naturligvis, at socialdemokratiet og venstre ikke kan gå på egen hånd i de punkter, som forliget omfatter, men at de to partier — jeg tror, jeg har lov at sige det på begge partiers vegne — i fællesskab ønsker og søger at forhandle med andre, at inddrage dem i det fælles arbejde for at gennemføre ansvarlige løsninger.

(Kort bemærkning).

Ib Christensen (DR):

Statsministeren bør ikke kalde en orienterende samtale af ca. 10 minutters varighed for en forhandling. Det var en orienterende samtale, hvor statsministeren ganske kort orienterede noget om det, statsministeren havde i tankerne at forliges med socialdemokratiet om. Det er ikke en forhandling, det er en karikatur af en forhandling. Det er i øvrigt vores opfattelse, som også er udtrykt her, at vi ønsker, at de reale forhandlinger skal ske i folketingets politisk-økonomiske udvalg og ikke i kaffeklubber eller lignende selskaber uden for folketingets ansvarlige udvalg.

Førmanden:

Vi går derefter til anden omgang, og jeg